

4. Budgetmodel 2009 - specialskoler (2007-106364)

Udvalget skal efter afsluttet høring tage stilling til, hvorvidt ny budgetmodel 2009 for de segregerede specialtilbud på skoleområdet kan godkendes.

INDSTILLING OG Beslutning

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at ny budgetmodel 2009 for de segregerede specialtilbud på skoleområdet godkendes

Problemstilling

I forlængelse af beslutning om nye principper for budgetmodeller for institutioner og skoler (BUU 031007) på almenområdet skal der som led i den vedtagne plan for specialområdet udarbejdes tilsvarende nytænkning af budgetmodeller på specialområdet. Dette er formuleret som en indsats under specialreformens delspor 3.

På mødet 011008 besluttede udvalget at sende grundprincipperne i den ny budgetmodel for de segregerede specialtilbud på skoleområdet til høring. Der er modtaget 15 høringssvar. Opsamling af høringssvar samt forvaltningens bemærkninger hertil fremgår af bilag 1. Af bilag 2 fremgår resumé af høringssvarene. Høringssvarene fremgår af bilag 3. Af bilag 4 fremgår indstillingsmateriale som forelagt udvalget 011008 i forbindelse med dets beslutning om at sende modellen i høring, herunder redegørelse for hovedprincipper, satser og beregninger, samt konsekvenser heraf. Bilag 5 indeholder uddybende kommentarer til dele af høringssvarene.

Efter høringen behandlede udvalget sagen på sit møde den 17.12.08, hvor sagen blev udsat med ønske om til næste behandling at modtage uddybende kommentarer til høringssvarene og den oversigt over modellens konsekvenser for de enkelte skoler, som var medsendt i høringen.

Løsning

Med den nye budgetmodel sker der ingen ændring i den samlede ramme, men der sker en fordeling af større dele af budgetterne vægtet efter elevtal og elevtype end det er sket i den tidligere model. Overgang til budgetfordeling vægtet efter elevtal og elevtype medfører ændringer i bevillingerne til ledelse, administration og teknisk personale skolerne imellem. Modellen medfører ikke ændringer i tildelingen af lærerløn. Dette skyldes, at lærerlønninger allerede i den nuværende model sker med baggrund i vægtning af elever. Dog vil overgangen til gennemsnitslønninger betyde mindre omflytninger skolerne i mellem.

Høringssvarene kan overordnet opdeles i bemærkninger, der relaterer sig til principper og elementer i modellen og bemærkninger af mere generel karakter, eksempelvis at der basalt er for få midler eller er af faglig karakter. Det er alene bemærkninger om selve modellen, der er behandlet i forbindelse med denne indstilling.

Høringssvar

Med baggrund i høringssvar fra Ungdomsskolen i Utterslev er bevillingerne udeareal, nettoetageareal og procenttillæg til vedligeholdelse lagt ind i den elevtalsafhængige sats.

Derudover giver høringssvarene ikke anledning til forslag om ændringer i principperne i forhold til høringmaterialet.

I forhold til principperne for modellen tilkendes i høringssvarene generelt støtte og opbakning til intentionerne om overskuelighed, enkelthed og ensartethed, som er formålet med den nye budgetmodel. Der udtrykkes også tilfredshed med, at modellen i højere grad baserer sig på objektive og kendte tildelingskriterier som giver en større overskuelighed.

I enkelte høringssvar er nævnt, at manglende indfasning er en udfordring. Københavns Lærerforening (KLF) angiver i deres svar, at det er vanskeligt at afgøre, om der er behov for indfasning.

I forhold til midler i den nye model fremføres det i høringssvar, at skolerne mener, at de får for få ressourcer til at undervise eleverne "godt nok". I høringssvarene er niveau 2 skolerne (særlige specialpædagogiske foranstaltninger) dog udmærket tilfredse, idet de får tildelt flere midler, som er omfordelt fra niveau 3 specialskolerne (vidtgående specialpædagogisk bistand).

I forhold til årlig justering af rammebevillingen ud fra normeringen af de forskellige elevtyper påpeger KLF, at det kan medføre et stort udsving i lærebehovet år for år. Og at det vil gøre det svært at fastholde og rekruttere kompetente lærere på specialskolerne, fordi der dermed bliver usikkerhed omkring skolens fremtidige økonomi.

Flere høringssvar retter sig mod indholdet i de elevtalsafhængige bevillinger. Således fremhæves det i en del af høringssvarene, at det ikke er hensigtsmæssigt at gøre forskellige lønbudgetter, herunder lederløn, elevtalsafhængige. Skolerne ønsker i stedet den faktiske løn bibeholdt. Det samme gælder medtagelse af aldersreduktion og pension i de elevtalsafhængige bevillinger. KLF er positiv overfor, at pension indregnes i de elevtalsafhængige bevillinger, men ser det som problematisk i forhold til aldersreduktion og ledelseløn. Der argumenteres, at erfaring fra normalområdet viser, at aldersreduktion skaber store skævheder skolerne imellem i forhold til, hvor mange seniorer skolerne har ansat – det øger ikke skolernes motivation for at fastholde seniorer samt at ledelseløn indregnet i de elevtalsafhængige bevillinger vil gøre det vanskeligt at leve op til den politisk vedtagne ledelsesstruktur. Ikke mindst fordi det vil blive stadig vanskeligere at fastholde og rekruttere kvalificerede og efteruddannede ledere til specialområdet.

Enkelte høringssvar påpeger nødvendigheden af at bevare fleksjob som en særbevilling, hvilket høringmaterialet faktisk lægger op til skal fortsætte. På samme vis fremsætter Skolen på Kastelsvej, der løfter en række selvstændige opgaver, som andre specialskoler ikke gør, et ønske om fortsat at få særbevillinger hertil.

Ungdomsskolen i Utterslev har i deres høringssvar beskrevet en række budgetposter som er arvet fra "gamle budgetmodeller" - henholdsvis udeareal, nettoetageareal og procenttillæg til vedligeholdelse. Ungdomsskolen i Utterslev ønsker disse bevaret.

Forvaltningens bemærkninger

Vedrørende manglende indfasning, skal det bemærkes, at alle berørte skoler har et betragteligt overskud overført fra sidste år til i år, og kan derfor relativt nemt nå at tilpasse sig til det nye budget i løbet af budgetår 2009 uden at komme ud af året med underskud som følge af den nye budgetmodel. For alment skolerne indførtes en indfasningsordning, hvorunder skoler, hvor

budgetmodellen medførte ændringer større end 1,0 mill.kr eller 5 pct. af budgettet, fik indfasning. Ingen af specialskolerne falder ind under disse kriterier ved denne budgetmodel.

Den nye budgetmodel er alene en overordnet model, der med budget 2010 skal udvikles yderligere til også at indeholde vægtning af relevante elevtalsfaktorer (kategorier og belastningsgrader) sådan at specialskolerne tildeles budget i forhold til faktisk elevsammensætning. Med budget 2010 foreslås desuden udviklet tilsvarende budgetmodeller for niveau 3, dagtilbud. Samtidig foreslås der udviklet modeller vedrørende niveau 1 (inkluderende foranstaltninger, som ydes på den enkelte skole i forbindelse med den almene undervisning) og niveau 2 dag- og undervisningstilbud, hvor grundprincippet i modellen er udlægning af midler til de enkelte skoler og institutioner på almenområdet og dermed en 'pengene-følger-barnet-model'. Modellerne forelægges udvalget juni 2009. Det er således i den forbindelse, at modellen formentlig vil medføre forandringer/omfordelinger af mere omfattende karakter – idet modellen vil være en elevtalsafhængig ressourceudmelding.

Der gøres opmærksom på, at den nye budgetmodel ikke indebærer ændringer i den samlede ramme til specialskolerne. Og generelt omfordeler den nye model meget lidt. Med overgangen til gennemsnitslønninger kan der i praksis være sket ganske små omflytninger fra enkelte elevtyper til andre. Det er dog ganske ubetydeligt og uden systematik. I den nye model gøres bevillingerne til mange lønbudgetposter afhængig af elevtallet og elevtypen – dette medfører dog ikke ændringer for lærerlønnen, der allerede i den nuværende model fordeles efter disse principper. Fra den elevtalsafhængige model på de almene skoler bevares overhead pr. specialelev og elev i modtagelsesklasser, så skoler med special- og modtagelsesklasser får bevilling til dækning af ekstraudgifter til administration mv. Der udmeldes ikke med den nye model en normering til forskellige personalegrupper, men en bevilling baseret på elevtal og elevtype, således at der udmeldes et kronebeløb pr. elev til skolens samlede virksomhed. Vedrørende lederløn skal det bemærkes, at det er BUFs vurdering, at en andel af grundbevillingen, som er beregnet til ledelse, sammen med vægtningen fra dels rent elevtal og dels vægtet efter elevtype (indirekte undervisningspersonale), tilsammen giver en yderst fair model for ledelsesressourcer, hvor der er taget højde for, at specialskolerne ikke er ens i elevtypen, men dog sammenlignelige i deres opgave som specialskole.

Budgettet er et rammebudget, hvorfor skolerne selv kan disponere deres midler mellem ledelse og andre budgetposter. Desuden har skolerne mulighed for at lade lederne undervise en større eller mindre del af deres arbejdstid. Den nye budgetmodel giver som et led i selvforvaltningen større frihed til skolens ledelse til at sammensætte undervisningsniveauet og ledelsesstruktur, så det passer bedst muligt til den enkelte skole. Med den nuværende søgning til specialskolerne er det vurderingen, at modellen ikke vil medføre årlige konsekvenser i en størrelsesorden, hvor skolerne vil opleve fastholdelses- og rekrutteringsproblemer af deres lærerkræfter.

Både lederløn (og øvrig løn), aldersreduktion og pension er indeholdt i almenområdets elevtalsafhængige bevillinger. Der har i det forløbne år været gode erfaringer med almenområdets model, og det er BUFs vurdering, at der bør være ens beregningsmetoder for almen- og specialskolerne.

Den nye budgetmodel medfører ikke ændringer i forhold til særbevillinger.

Økonomi

Implementering af ny budgetmodel ændrer ikke på den samlede økonomiske ramme.

Videre proces

Implementering af modellen er sket i relation til budget 2009 som en foreløbig budgetudmelding til skolerne pr. 5. december 2008.

Else Sommer

/Georg Bartholdy

bilag

[1. Bemærkninger til høringssvar](#)

[2. Resumé af høringssvar](#)

[3. Høringssvar](#)

[4. Tidligere politisk behandling i BUU den 1. oktober 2008](#)

[5. Opfølgning på ny budgetmodel 2009 de segregerede specialtilbud på skoleområdet](#)

